

Kentsel Dönüşüm Komşuluğu

– erd44 · 18 Eylül 2019

Kentsel dönüşüm komşuluğu”

48 daireli binanın 3.katında bulunan 4 daireden birinde kiracı olarak oturuyorum. Bina sakinleri ile ana giriş kapısında karşılaşp birbirimizi tanımadan selamlaşma dışında bir ilişkim olmuyor. Sabah erkenden işe koş akşam geç saatte yorgun eve dön bütün hayatım bu şekilde geçiyor. Geçen gün bina önünde bir tabut ve etrafında birkaç kişi duruyor.

“Hayır ola? “

“4 nodaki Hüseyin ağabey vefat etti.”

Aynı apartmanda kim nerede oturuyor çıkan cenaze, kimdi, hasta mıydı, kaza mı geçirdi yaşlı mı, genç mi? 3 senedir bu binada oturuyorum kimseyi tanımıyorum. Apartman komşum değil mi cenaze namazına gideyim. Hiç olmazsa terk-i dünya ettikten sonra komşu hakkında biraz bilgi edineyim. Ben er kişi olarak cenaze namazında hocanın cenaze namazı kılmayı bilmeyenler benim gibi yapsın anonsu ile iki elini kulağının arasına götürüyor ellerini dua eder şekilde açıyor aynısını yapıyorum. Musalla taşı önünde er kişiler ayakta safta duruyoruz. Vefat eden kişinin annesi doğurduğu büyüttüğü çocuğu için cenaze namazında önde değil arka safta durması saçmalığını bir tarafa bırakın. Birazdan imam soracak “merhumu nasıl bilirdiniz? hakkınızı helal eder misiniz?” Ben de - iyi idi - diyeceğim, - helal olsun - diyeceğim utanmadan. Hoca cenazeye gelen eş, dost ve akraba hatun kişilere değil, cenaze namazı kılmak için el kol bağlayan er kişilere kitabın vaaz ettiği şekilde bu soruları sormak durumunda. 48 daireli bir binada oturan komşumun dirisini tanımadan cenazesine geldiğimi nereden bilsin. Cenaze dönüşü apartmanımdan içeri girdiğimde; karşıma çıkan ilk komşuma iyi akşamlar dileyip, uygun zamanınızda kahve içmeye beklerim demeye karar verdim. Hani apartmanda karşıma çıkacak ilk kişi binada oturan bir kişi de olmasa bir görev yapma kararındayım. Karşıma ben yaşta bir bey çıktı. Birden görüşelim mutlaka beklerim yahut ben ziyaretinize gelirim diyecektim. İçinden hoppala aniden bu davet de nereden çıktı der çekincesiyle vazgeçtim. Ne şimdi mi günah çıkarıyorsun duygusu sardı beni. Yüzüne ve gözlerinin içine kadar merakla ve şaşkınlıkla soru sormaya hazırlandığımı hissetti.

“Bu apartmanda mı oturuyorsunuz?”

“Evet ! Apartman yöneticisiyim”

Sanki önceden tanıyormuşum gibi, “Pardon tanıyamadım”.

“Bina toplantısından haberim oldu ancak katılamadım.”

“Daire numaranız nedir?”

“7 ”

Hemen kurgulamaya başladım.

“Binada daire komşusu değil miyiz mutlaka bekliyorum iki laf ederiz, birbirimizi anlatırız birbirimize. Çocuklarımızın hikayelerini paylaşırız. Sağlığımızın durumunu sorgularız. Havadan sudan konuşuruz. Şiir sever misin? Okur musun? Neler okumayı seversin? Belki de kitaplarımızı değişiriz? Ne dersin? Ben 7 nolu dairede 3 senedir oturuyorum. Bu Cuma öğleden sonra saat 17 de beklerim iyi mi? Eskiden evler

yan yana bahçe içerisindeydi. Çok katlı beton ormanları yoktu. Büyüklerimiz üzgün ve eskiyi çok özleyiyorlar. Cuma gününü beklemeden hemen yöneticimizi kolundan tutup daireme kahve içmeye davet için elimi omuzuna koyduğumu hissettim.”

Birden yönetici bey, “sizin daire için elimde bir toplantı tutanağı var. Buyrun benim daireye onu size vereyim hem bir kahve içeriz.”

Son yılların Meksika işi filitre, Gutemala tipi kahve makinasından kahve değil, cezvede su ile karşılıklı kaynatılmış bir Türk kahvesi içtik. Yöneticiye, “kendimi bu bina yerine yakın ahşap bir köşk’te büyüdüğümü, buraların o zamanlar ne güzel bağlık bahçeli olduğunu gerçi şimdi ne köşk ne de çınar ağaçlarının ortada olmadığını, hiç olmazsa hatıra olması için buralarda bir yerde daire kiralayıp oturabileceğimi bir edebiyatçı ses tonum ile bir güzel anlattım.

Yönetici, boşalan kahve fincanlarını toplarken oturanlardan çok dertli olduğunu anlatmaya başladı.

”Beyefendi nerede o eski İstanbul insanı. Binanın, ilk üç katı Malatyalı,diğer, iki katı Diyarbakırlı ve geri kalan daireler de sözleşmiş gibi Güneydoğu Anadolu’nun diğer illerinden gelen ailelerce, ya satın alınmış ya da hemşehrilişine kiraya verilmiş durumdadır. Bu Güney Anadolu kökenli vatandaşlarımız teker teker belki fena insan değiller. Ancak, bizim binada haftada 2 gün sıcak su veriliyor. O iki gün, aile fertleri dışında İstanbul’un muhtelif yerlerinde irili ufaklı işlerde çalışan hemşehrileri evlerine banyo yapmaya çağırılmaktadırlar. Aşırı yüklenme nedeni ile binanın elektrik trafosu sık sık atmaktadır.Bu vatandaşlarımızın, daire kapısı önündeki ayakkabı nüfusunda ne zaman bir artış görsem o gün bina elektrik trafosu aşırı yüklenme nedeni ile atardı.”

Yönetici, elinde tepsi konuşmasına devam etti.

”Diyarbakır’lısı, Urfa’lısı da aynı banyo davetinde bulunuyorlar. Hemşehri dayanışması güzel bir şey, ama her hafta binanın elektrik trafosu atıyor. Bir sürü masraf çıkarıyor.” Kaç kez söyledim. “Şu hemşehrilerinizi, Aksaray’da bulunan hamam ve banyolarına gönderin. Banyo paralarını ben vereyim. Ne olur oraya banyoya gitsinler. Ayrıca, şu ayakkabıları daire kapısı dışında bırakmayın. Bütün katlara ayak kokusu yayılıyor” dedimse de dinletemedim. Bu nedenle, Vallahi müşteri çıkarsa dairemi satın buralardan uzaklaşacağım”

Sizi tanıdığımıza memnun oldum dedim ve müsaade istedim.

Bina önünde az da olsa bulunan bahçe içinde çıkış kapısına doğru yürürken başımı kaldırıp etrafa dikkatlice bir baktım Etraf çocukluğunun geçtiği Yeşilköy’e hiç benzemiyordu. Çınar ve incir ağaçları kesilmiş yerlerine sanki zamanla serpilip büyüyen bu 10-12 katlı buğday silosu gibi beton binalar dikilmişti.

Sabahın karanlığında 6.30 banliyö trenine yetişemessem işe geç kalıyorum. O karanlıkta kim nereden gelmiş köylü mü şehirli mi irdeleyecek hal bırakmayan bir hayat mücadelesi döngüsü içerisindeyim. Keşke, insanlar bu kadar üreyerek, büyük şehirlere iş bulmak için göç etmeselerdi. Silo gibi çok katlı binalar içinde yaşayanlarla komşuluk yapamadığıma yazıklanmama bu hızlı hayat döngüsünün izin vermeyeceğine inandım.

Vefat eden“4 nodaki Hüseyin ağabeyin.” mekanı cennet olsun.

Erdil Ünsal